

Louise kon met bijna dezelfde egale opgewektheid der jongere zuster vertellen van de studiereis die ze nu weer moest doen dezen zomer: ze had die nodig. 't Heele jaar waren haar uren boordevol privaattlessen; een paar maanden vacantie 's zomers voor eigen studie buitenslands was werkelijk plicht, al ging, zoo zeide ze, het gewonnen geld er ook mee weg. Hannie was 's zomers drie weken bevrijd van haar armenschool, die ze, zij het in een los verband, ook dien tijd nog dienen bleef. Immers de kinderen van 't saaie stadje liepen voor vertier den kring der singels af; zagen ze hun juffrouw van de school, dan stootten ze het tuinhekje open en kwamen begeerig en ook wel een beetje vanzelfsprekend op de lage bank toegelopen; ook zetten ze zich wel op het steenen metselmuurtje voorin het tuintje neer: een vertrouwde omgang met deze juffrouw zonder schrik of vrees.

Na zulk een ongelijke zomervacantie gleed het leven der zusters weer gelijkelijk den winter in.

Soms zeiden ze, zeide Hannie: — nu is ons kind al twaalf jaar dood. —

— Ja en Adolf tien jaar. —

— Adolf zou nu vier en veertig zijn geweest en Willempje twintig. —

— Soms kan ik toch ook zoo erg aan Adolf denken — zeide Louise als in een droom. Ze verzweeg, dat ze dien zomer in Monte Carlo was geweest, waar ook Adolf telkens onweerstaanbaar heengetrokken werd en dat zij ook gespeeld had.

Gespeeld, verloren, gewonnen, verloren en ten slotte gewonnen, prachtig gewonnen. Een paar jaar inkomen was na dat avontuur-als-een-gril toegevoegd aan haar kapitaal: het geld dat van allen kant naar haar scheen toe te vloeien.

— Als ik voor u wat koop, dan stijgt de markt — De oude bankier achter 't loket beet op zijn onderlip als hij dit zei in de blinde bewondering van bankmensen voor: geluk.

Hij liet zich nooit gaan tegenover zijn cliënte in eenige voldoening en ook Louise lachte nooit; haar manlijke neusvleugels trilden. Sarcastisch was ze geweest in haar jeugd, en thans in haar volleerd levensbegrip had ze een eigen wijsheid vergaard; dat grove levensbegrip zou hebben kunnen luiden: liefde heb ik nooit gekend, ik was te leelijk; het bezit van geld moet mij veel vergoeden.

— God, geef mij liefde — vrouwenliefde; vóór alles een eigen kind, was Hannie's levensdrift, die nog tegen haar veertigste levensjaar uit haar donkere oogen drong. Oogen waaraan het blinken der jeugd nu geheel was ontgleden en waarin vochtige glanzen af en aan stroomden, als de radio zong van liefdesverlangen, van liefdesheimwee en smart.

Na zoo'n vacantie, alleen in de eenzame kamers doorgebracht en in het aan 't eind van den zomer wild toegegroeide tuintje, toog Hannie weer naar school in den blinden gang van een slaapwandelaarster met den droom op